

BIJLAGE 1 OPROEP PROEFTUINEN ONTHARDING
AANVRAAGFORMULIER
(in te dienen uiterlijk 15 mei 2019)

KAPELLEWEIDE

TRANSFORMATIE PARKEERPLEIN EN
SCHOOLOMGEVING TOT GROEN PUBLIEK PARK

Publiek domein herstellen naar zijn cultuurhistorisch verleden door middel van oproep proeftuinen ontharding

Deeloproep waarvoor de aanvraag wordt ingediend ('school en omgeving', 'ruimte voor water', 'weg weg')
'Weg weg' & 'School en omgeving'

Naam van het project als proeftuin ontharding

Kapelleweide: transformatie parkeerplein en omgeving tot groen publiek park

Ligging van het project (straat, gemeente, provincie)

Adres: Kapelleweide 9, 1760 Roosdaal

Naam van de lokale overheid, vereniging of organisatie in wiens naam wordt ingediend

Aanvrager: Gemeente Roosdaal

Adres: Brusselstraat 15, 1760 Roosdaal

Rechtsvorm: gemeentelijke overheid

Naam en contactgegevens van het aanspreekpunt voor het project

Voornaam en naam: Pieter Geerts

Email: pieter.geerts@roosdaal.be

Telefoonnummer: 054891331

Projectpartners:

Kerkfabriek Roosdaal, Strategisch project Pajottenland ('Hernieuwbare energie als hefboom voor een klimaatbestendig Pajottenland'), Provincie Vlaams-Brabant, Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, Immaculata Maria-Instituut basisschool

Beknopte samenvatting van het projectvoorstel (max 5 regels)

Het openbaar domein van de Kapelleweide is grijs, desolaat en voornamelijk gericht op het gemotoriseerd verkeer (wegen en parkeerplaatsen). Bovendien is de speelplaats van de naastgelegen school en zijn omgeving eveneens volledig verhard. Met het onthardingsproject wil de gemeente Roosdaal samen met de verschillende partners een ontharding realiseren van 850 m² waarbij de verkeersveiligheid, aantrekkelijkheid en waterdoorlaatbaarheid van het openbaar domein en de schoolomgeving sterk verbeterd kan worden

Beoogde te ontharden (opgetelde) oppervlakte (in m² of %)

(opgetelde) oppervlakte ontharding: 850 m²
huidige oppervlakte verharding: 3900 m²

Totale kostprijs van het project:

165.000 euro

Aangevraagd subsidiebedrag* (max 75%) in euro: 123.750 EURO

- naar actie ontharden: 90.000 EURO
- naar verwerking materiaal: 7.500 EURO
- naar groene herinrichting: 11.250 EURO
- naar andere herinrichting: 3.750 EURO
- naar proces en communicatie: 11.250 EURO

* de aanvraag tot subsidiëring bedraagt minimaal 50.000 euro voor de deeloproep 'school en omgeving' en 100.000 euro voor de twee andere oproepen, en voor alle drie de deeloproepen tot maximaal 250.000 euro en dit voor maximaal 75% van de projectbegroting. Een duidelijk aandeel van de projectbegroting dient naar effectieve ontharding en kwalitatieve klimaatrobuuste groene herinrichting te gaan.

Financiële gegevens * van het rekeningnummer waar de subsidie naar wordt overgeschreven :

Bankrekeningnummer IBAN (verplicht): **BE 33 0910 0017 6346**

Rekeninghouders: **Gemeente Roosdaal**

Informatie over de projectsite

Wat is de huidige functie/het gebruik van de site? (vb. boerderijerf, parking, schoolspeelplaats, jeugdlokaal ...)

- *Vandaag de dag is de Kapelleweide omgevormd tot een volledig verhard plein met een parkeerfunctie. Eveneens de toegangswegen zijn volledig verhard waar geen plaats is gemaakt voor groen. Het plein wordt voornamelijk gebruikt voor parking en door ouders om hun kinderen in de nabijgelegen school af te zetten met de auto.*
- *Basisschool Immaculata Maria-Instituut is een school in Ledeberg met een gemengd publiek en een 250 tal leerlingen, gelegen naast de Kapelleweide. De site doet momenteel dienst als schoolspeelplaats voor de basisschool.*

* indien het huidige gebruik wordt gewijzigd: wordt het huidige gebruik stopgezet? Of verhuist dit naar een andere site? In het laatste geval: wat is het huidige gebruik van de site waar de functie naar verhuist? En waar ligt deze nieuwe site?

Bodemsamenstelling: wat is het bodemtype van de site? Is er sprake van (mogelijke) bodemvervuiling?

Bodemkundig gezien is de Kapelleweide en zijn omgeving *gelegen in een bebouwde omgeving met als ondergrond 'droge leembodem' (geopunt, 2019). Er is geen sprake van bodemvervuiling.*

Zijn er waterlopen of oppervlaktewater in de buurt?

Kapelleweide is gelegen in de nabijheid van de waterloop 'Ledebergbos'.

Ontharde materialen: wat gebeurt er met de uitgebroken materialen? (afvoer, recuperatie, recyclage, ...?)

De uitgebroken materialen, voornamelijk stenen tegels, worden afgevoerd.

Beschrijving die aantoont dat de aanvraag voldoet aan de definitie van een proeftuin ontharding en past binnen de doelstellingen van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (max ½ A4)

Hoe draagt het ingediende project bij aan een omslag in ruimtegebruik, en hoe stimuleert het de transformatie van ruimtes die reeds verhard zijn en/of een harde bestemming hebben? Geef ook aan hoe het project tot doel heeft de verharding in het Vlaamse Gewest op een kwalitatieve manier te laten afnemen via aspecten van ontharden die onder een reguliere (markt)werking ofwel niet, ofwel met een lagere ruimtelijke kwaliteit zouden worden gerealiseerd. Geef daarnaast aan op welke manier het project een positieve bijdrage levert aan het klimaat.

Vandaag de dag is de Kapelleweide echter omgevormd tot een volledig verhard plein met een parkeerfunctie. Dit terwijl het projectgebied - met enkele troeven zoals de historische kapel, de basis- en secundaire school IMI, het Pastoriebos, het marktplein en de omliggende woonvoorzieningen - de potentie heeft om uit te groeien tot een levendige en dynamische plaats om te leven en te werken. Daarnaast is de directe omgeving van de basisschool volledig geasfalteerd waarbij de auto nog steeds primeert op de schoolgaande jeugd. Het project heeft dan ook tot doel om in samenwerking met alle partners een ontharding te realiseren van 850 m², waar ook de verharde speelplaats en omgeving van de basisschool IMI mee wordt opgenomen.

Het onthardingsproject betekent een aanzienlijke hefboom voor de omgeving van de Kapelleweide en kan een krachtige bijdrage leveren aan de kern van Ledeberg. De gekozen projectlocatie is een zone waar vele mensen afspreken, vertoeven, spelen, pauzeren, kinderen ophalen... Desondanks is het een omgeving die helemaal verhard is. Het onthardingsproject heeft dan ook tot doel een belangrijke bijdrage te leveren in het ontharden van deze plek, het in te groenen en er een aangename en verkeersveilige publieke ruimte van te maken voor de spelende kinderen, wandelaars, bezoekers...

////////////////////////////////////

Transformatie doorheen de tijd: van groen parkje tot geasfalteerde parking

Tot een eeuw geleden was de flankzijde van de Ledeberg volledig bedekt door een beukenbos. Echter tijdens de eerste wereldoorlog sneuvelden meer dan honderd bomen, geveld door houtdieven of gekapt om de frontlijn te versterken langs de kant van Pamel. Na de oorlog maakten handelaars uit Ninove en Antwerpen gebruik van hun al voor de oorlog bedongen kooprecht en haalden de nog overblijvende beuken op de heuvelflanken weg (De Bolle, 2018). Alleen op de Kapelleweide en in het bosje rond de pastorie hielden er nog bomen stand. Deze bomen stonden verspreid over de Kapelleweide, met ertussen wegeltjes in een groene omkadering. De monumentale bomen waren dan ook zeer gegeerd bij het naastgelegen meisjespensionaat (huidig Immaculata Maria-Instituut) vermits de leerlingen bij hevige zon konden ontspannen of handwerk verrichten in de schaduw van de bomen. Toch werden deze bomen, ondanks felle tegenkanting van het pensionaat en de buurtbewoners, eveneens gekapt. In 1931 verdwenen meerdere bomen toen er een driehoekig tuintje werd aangelegd met middenin een H. Hartbeeld. Tijdens Wereldoorlog II werden de beuken bij gebrek aan brandhout verder gedund. Later verdween ook het tuintje met het H. Hartbeeld. Nog desolater werd de Kapelleweide toen het plein in 1975 werd geasfalteerd. Alleen aan de rand stonden nog enkele bomen, die echter in de jaren 1990 omwille van veiligheid eveneens werden gekapt.

1771: Kapelleweide omsloten door beukenbos

1932: tuin met beuken op achtergrond

2018: beuken en tuin vervangen door parking

Doelstelling

Karel van de Woestijne maakte talloze lange wandelingen in Pamel en omgeving. Het plein op de Ledeberg, dat de naam Den Dries droeg en waar het huis stond dat Van de Woestijne bewoonde, was toen een grasveld met wat bomen,. Het werd als geheel fraai gedomineerd door het imposante doktershuis van de Borginon. Dat was de plek van de eerste kennismaking van de dichter met het landelijke dorp. Aan de overkant van het plein, recht tegenover het huis Borginon, loopt een paadje naar de Kapelleweide, nu ook al geen weide meer. In de tijd van de Woestijne was de plek begroeid met beuken. 'Onder den schaduw van eene schamele kapel en de haag, die een pastoorstuintje vierkantig omschreef' zo definieerde Van de Woestijne in 'De Aanbidding van het Lam Gods'... (Van Den Bossche, 2006)

Doelstelling van het project is driedig:

- Ontharding van de Kapelleweide om zo de cultuurhistorische en groene (zachte) functie van het plein te herstellen. Belangrijk is om het nostalgische verleden van een beschermd landschap als Kapelleweide terug te brengen. Men kan bijvoorbeeld opnieuw beuken op de Kapelleweide aanplanten waar er bij de herinrichting aandacht wordt besteed aan een groen publiek parkje waar zowel de omwonenden als de schoolkinderen zich thuis voelen. Het ontharden van het publiek domein moet zorgen voor een positief effect op de buurt en tegelijkertijd van de Kapelleweide terug een levendige en aantrekkelijke plek maken.
- Ontharding van de speelplaats en zijn omgeving. Gelet op de kale en grijze speelplaats zonder enige vorm van meerwaarde naar biodiversiteit, voorziet de school een gedeeltelijke ontharding van de speelplaats. Bedoeling is om de voorkant van de speelplaats in te groenen, met aandacht voor inheemse planten en bomen. Bovendien wordt eveneens de omgeving van de school aangepakt door het verminderen van de verharde oppervlakte. Er wordt nagedacht over een reorganisatie van de verkeersafwisseling op een slimmere, veiligere en leesbaardere manier waar de auto minder ruimte krijgt. Bedoeling is dat het op een kwalitatieve manier wordt heringericht met ruimtegebruik voor alle doelgroepen.
- Tenslotte is het belangrijk dat de gemeente Roosdaal en het strategisch project Pajottenland de omwonenden en scholen zoveel mogelijk betrekken en doen nadenken over het openbaar domein en

////////////////////////////////////

de mogelijkheden tot ontharding en ingroening. Aan de hand van een duidelijke communicatie en participatie aanpak wordt samen met de omwonenden, schoolkinderen, leerkrachten, ouders... nagedacht over de verdere invulling van de Kapelleweide en zijn directe omgeving. Het onthardingsproject is bovendien een kans om het publieke domein te ontharden én verkeersveilig en kindvriendelijk in te richten. Dit wil zeggen dat de verschillende verblijfsplekken en routes veilig en groener worden ingericht op maat van de kinderen.

Een bijkomend gevolg kan het ontwikkelen van kennis en bewustzijn bij de omwonenden over mogelijkheden en maatregelen op hun eigen domein. Door te betrekken en informeren kunnen mensen bewust gemaakt worden. Mensen die zich bewust zijn van iets, kunnen open staan om zelf actie te ondernemen.

Scope projectgebied (zie kaartmateriaal in bijlage)

Het onthardingsinitiatief situeert zich in het centrum van de woonkern Ledeberg. Het 'projectgebied' omvat de publieke ruimte Kapelleweide, de schoolspeelplaats IMI basisschool en de aangrenzende infrastructuur.

- *Quik-win 1: ontharden parkeerplein waar er wordt gekozen voor een reductie van de aanwezige parkeerplaatsen met een totaal geschat oppervlakte van 450 m². Het parkeerpleintje geeft momenteel een desolate indruk. De onderbenutte parkeerplekken zijn geasfalteerd en de over gedimensioneerde rijbanen zijn voorzien in grijze klinkers. Het is een eentonige en vrij anonieme buitenruimte die duidelijk ingericht is voor gemotoriseerd verkeer. Er veel ruimte aanwezig is voor verbetering en herwaardering van het publiek domein. Dit geeft zelfs de opportuniteit om de verschillende buitenruimten van de kapel, de scholen en de omliggende woongelegenheden te verbinden en als één grote publieke buitenruimte te beschouwen en als dusdanig te ontwerpen en in te richten.*
- *Quik-win 2: ontharden speelplaats en zijn directe omgeving waar de school en de gemeente samen een verhardingsoppervlakte van 150 m² willen verwijderen. Bovendien wil de school samen met de ruime buurt een veiligere en groene schoolomgeving voorzien en onthardt zo ook enkele parkeerplekken of restruimtes waar mogelijk.*
- *Quik-win 3: ontharden omgeving Kapelleweide en school waar er gekozen wordt voor een reductie van 10 % (ca. 250 m²) van de aanwezige verharding op de toegangswegen. Momenteel bestaat de bestaande waargenomen ruimte uit onaantrekkelijke en grijze toegangswegen en over gedimensioneerde rijbanen die onderbenut zijn (toegang Pastoriebos, school en toegang dienstverkeer kapel). Hierbij kan er eveneens gekeken worden naar een heraanleg van de wegen in een halfverharding.*

Breder kader: strategisch project Pajottenland

Het Pajottenland, waar Roosdaal deel van uitmaakt, is gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering. Niet alleen droogte, maar ook wateroverlast zullen de regio de komende jaren voor uitdagingen stellen. Deze projectoproep kadert dan ook mooi binnen het strategisch project Pajottenland. Het strategisch project wil inzetten op hernieuwbare energie, leefbaarheid in de dorpen en op de versterking van een klimaatadaptieve open ruimte. De aanleg van een kwalitatieve groene publieke ruimte in een beschermd dorpshart in het Pajottenland is dus een belangrijke hefboom om deze doelstellingen te realiseren. Bovendien beoogt het strategisch project te komen tot een gedragen visie over de rol van hernieuwbare energie en klimaat adaptieve open ruimte in het Pajottenland. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met beleidsmakers, burgers, landbouwers, bedrijven en verenigingen die de handen in elkaar willen slaan. De projectsite Kapelleweide is dan ook een mooie eerste stap in dit proces.

Dit kan exemplarisch worden voor heel wat woonkernen in het Pajottenland. Het strategisch project wil deze ervaring mee nemen in het ontwikkelen van meerdere projecten waarbij aan ontharding, ingroening en kernvernieuwing wordt gedaan. In die zin kan het een multiplicatoreffect hebben doordat het strategisch project die mee begeleidt.

Participatie kinderen/ouders/leerkrachten/buurtbewoners

Het onthardingsproject betekent een aanzienlijke hefboom in de heraanleg van Kapelleweide, de speelplaats en zijn omgeving en kan een krachtige bijdrage leveren aan de kern van Ledeberg. De gekozen projectlocatie is een zone waar vele mensen afspreken, vertoeven, spelen, pauzeren, kinderen ophalen... Aan de hand van een duidelijke communicatie en participatie aanpak wordt samen met de omwonenden, schoolkinderen, leerkrachten, ouders... nagedacht over de verdere invulling van de basisschool IMI en zijn directe omgeving. Het onthardingsproject is bovendien een kans om het publieke domein in de ruimere omgeving te ontharden én verkeersveilig en kindvriendelijk in te richten. Dit wil zeggen dat de verschillende verblijfsplekken en routes veilig en groener worden ingericht op maat van de kinderen.

Een bijkomend gevolg kan het ontwikkelen van kennis en bewustzijn bij de omwonenden over mogelijkheden en maatregelen op hun eigen domein. Door te betrekken en informeren kunnen mensen bewust gemaakt worden. Mensen die zich bewust zijn van iets, kunnen open staan om zelf actie te ondernemen.

Beschrijving van de concrete resultaats- en/of inspanningsverbintenissen met betrekking tot de afname van de (netto) verharde oppervlakte of oppervlakte met harde bestemming (max ½ A4)

Hieronder beschrijft u wat de concrete resultaats- en/of inspanningsverbintenissen voor uw project zijn, (zoals reglement artikel 6, §3 en 4) en hoe het project hieraan zal voldoen. Geef daarnaast ook een beknopt overzicht van de projecttiming.

Resultaatsverbintenissen na één jaar:

Participatief traject met de bewoners met betrekking tot de herinrichting van de te ontharde zones opgestart en afgerond.

Het participatief traject heeft geleid tot een uitgewerkt en gedragen projectdossier dat als basis dient voor de uit te voeren werken.

Resultaats- en/of inspanningsverbintenissen na drie jaar:

De verharding van de aangeduide delen van de openbare weg en de schoolspeelplaats werden uitgebroken en de heraanleg van de nieuwe groenzones werd aangevat.

Beknopte timing en procesverloop (uitgebreidere procesplanning mag in bijlage worden meegegeven):

Het onthardingsproject zal gefaseerd verlopen via volgende stappen:

- 1. Het aanstellen van een bureau gespecialiseerd in erfgoed gericht op publieke ruimte. Deze zal de gemeente mee ondersteunen in het bepalen van de wensen en noden van de verschillende doelgroepen. – **zomer 2019***
- 2. Participatief traject: De bewoners, kinderen, leerkrachten en ouders worden vervolgens uitgenodigd voor een participatief traject om een ontwerp mee op te maken waarbij de aangeduide zones voor ontharding opnieuw zullen worden aangelegd met groenelementen. **Najaar 2019***
- 3. Opmaak inrichtingsplan. **voorjaar 2020***
- 4. Het uitvoeren van het inrichtingsplan en zijn quick-wins volgens het uitgewerkte projectplan – **timing 2020 -2021***
- 5. Officiële opening en parkomgeving kapelleweide en schoolspeelplaats: **timing najaar 2021***

Ondersteuning (max ¼ A4)

Waar denkt u voor uw project begeleiding of ondersteuning in te kunnen gebruiken?

De eerste ideeën betreft de herinrichting van de Kapelleweide en de speelplaats liggen reeds op tafel, maar er is nog geen concreet inrichtingsplan voorhanden. Dit kan weliswaar een positief element zijn om samen tot een concreet en gedragen plan te komen waar zowel de gemeente, de school, de buurtbewoners als de subsidiegever kan achterstaan. Er kan dus geconcludeerd worden dat extra ondersteuning door een studiebureau zeker en vast welkom is om bepaalde zaken af te toetsen naar vormgeving, plantenkeuze en materiaalkeuze.

////////////////////////////////////

Visueel materiaal ter ondersteuning van de projectomschrijving:

Voeg hier of door het opladen van een aparte bijlage in pdf, visueel materiaal toe zoals plannen, foto's, schema's, simulatietekeningen, ontwerp herinrichting ... van de bestaande toestand en de geprojecteerde nieuwe situatie door het projectvoorstel (indien reeds van toepassing)

Zie bijlage

Ondertekening aanvraagformulier

Ondergetekende aanvrager ...

verklaart hierbij dit aanvraagformulier naar waarheid te hebben ingevuld. En bij gunning van de subsidie als proeftuin ontharding het project ingediend voor een proeftuin ontharding te zullen uitvoeren naar de concrete resultaats- en/of inspanningsverbintenissen met betrekking tot de afname van de (netto) verharde oppervlakte of oppervlakte met harde bestemming die hierin zijn geformuleerd.

Opgemaakt te,
op

Handtekening

(voorafgegaan door de eigenhandig geschreven woorden 'gelezen en goedgekeurd')

Ik ga gaak akkoord dat de bij de aanvraag of bij de rapportering meegegeven informatie en afbeeldingen kunnen gebruikt worden voor wetenschappelijke of communicatieve doeleinden. Deze toestemming kan steeds worden ingetrokken.